

Анотація дисципліни

«Природна та історико-культурна спадщина Харківської області»

1. Назва дисципліни – «Природна та історико-культурна спадщина Харківської області».
2. Лектор – Байназаров Анатолій Михайлович, к.геогр.н., доцент.
3. Статус – вибірковий .
4. Курс – 4, семестр – 7.
5. Кількість - кредитів - 4; академ. годин - 120 (у т.ч. лекції - 20, практичні заняття - 20, самостійна робота - 80).

6. Попередні умови для вивчення - географічне краєзнавство, туристсько-рекреаційні ресурси України, рекреаційна географія, суспільна географія, історія України, Географія Харківської області, культурологія та інші дисципліни.

7. Опис курсу: Мета курсу - ознайомлення з природною та історико-культурною спадщиною Харківської області

Структура курсу – Розділ 1. Сутність природної та історико-культурної спадщини. Природна та історико-культурна спадщина: суть, значення, особливості. Охорона, збереження, відновлення та використання природної та історико-культурної спадщини. Розділ 2. Стратегія розвитку і збереження природної та історико-культурної спадщини в Харківській області та Україні. Особливості природної та історико-культурної спадщини Харківської області..

Форми та методи навчання - лекції, практичні роботи, екскурсії та самостійна робота студентів згідно програми курсу.

10. *Форми організації контролю знань, система оцінювання* – контроль знань здійснюється шляхом тестування.

11. *Навчально-методичне забезпечення* – програма, яка включає інформаційну базу знань, перелік умінь та навичок, якими повинні оволодіти студенти, список рекомендованої літератури; розроблені електронні версії лекцій і рекомендацій до практичних робіт, методичні матеріали до практичних робіт, контрольні питання модульного контролю знань.

12. *Мова викладання* - українська.

13. *Список рекомендованої літератури:*

Основна література:

1. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / [за ред. В. О. Горбика, С. І. Кота] – К. : НАН України; Ін-т історії України, 1998. – 400 с.
2. Класифікатори нерухомих об'єктів культурної спадщини України / НДІ пам'яткоохорон. дослідж. – К. : Фенікс, 2012. – 77 с.
3. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. – К. : Альтерпрес, 2007. – 369 с.
4. Методичні рекомендації по підготовці матеріалів Зводу пам'яток історії та культури України / АН України; Інститут історії України, Інститут археології України, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Рильського; Науково-дослідний інститут теорії, історії архітектури та містобудівництва. – К. : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. Бажана, 2008. – 114 с.
5. Міжнародні засади охорони нерухокої культурної спадщини : [міжнародні документи] / Міністерство культури і туризму України, Державна служба з питань національної культурної спадщини, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень; Міністерство культури і туризму України, Державна служба з питань національної культурної спадщини, Науково-дослідний інститут пам'яткоохоронних досліджень. – К. : Фенікс, 2008. – 176 с.
6. Паризька Декларація «Про культурну спадщину як рушійну силу розвитку». Міжнародна рада з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS). – Париж, 2011. – 11 с.
7. Поливач. К. А. Культурна спадщина та її вплив на розвиток регіонів України : монографія / К. А. Поливач. – К. : Ін-т географії, 2012. – 208 с.
8. Про затвердження Списку історичних населених місць України : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.07. 2001 № 878 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 31. – С. 104, ст. 1402.
9. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29.06.1995 № 250/95 // Відомості Верховної Ради. – 1995. – № 25. – ст. 191.
10. Про охорону культурної спадщини : Закон України від 8.06.2000 р. № 1805 – III //

Відомості Верховної Ради. – 2000. – №39. – ст. 333; Відомості Верховної Ради. – 2005. – № 5. – ст. 114.

11. Про Перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації : Закон України від 23.09.2008 р. №574-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2009. – № 8. – ст. 105.

12. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 р. № 2456-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 34. – ст. 502.

13. Про схвалення Концепції Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.08.2013 р. № 638-р // Офіційний вісник України. – 2013. – № 68. – С. 224, ст. 2496.

14. Стецюк В. В. Природна та етнокультурна спадщина України: новітні дослідження / В. В. Стецюк, В. Г. Пазинич, Т. І. Ткаченко ; за ред. В. В. Стецюка. – К. : Вища школа, 2012. – 344 с.

Допоміжна література

1. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури: (на матеріалах Зводу пам'яток історії та культури України) / НАН України; Інститут історії України / В.О. Горбик (відп. ред.). – К., 1999. – 304 с.

2. Акуленко В. І. Становлення і розвиток законодавства про охорону і використання пам'яток культури в Україні (1917-1991 рр.) : дис. ... канд. юрид. наук у формі наук. доп., що виконує також функції автореферата: 12.00.01 / Акуленко Віктор Іванович. – К., 1992. – 33 с.

3. Горбик В. О. «Звід пам'яток історії та культури України» у дослідженні і охороні культурної спадщини: досвід, проблеми, перспективи : монографія / В. О. Горбик, Г. Г. Денисенко; НАН України, Ін-т історії України. – К., 2012. – 192 с.

4. Історико-культурні заповідники. Плани організації територій / [за ред. В. В. Вечерського] – К., 2014. – 256 с.

5. Корнієнко В. В. Історико-культурна спадщина та її використання в туристичній сфері України (1991-2007 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Вячеслав Васильович Корнієнко. – К., 2008. – 20 с.

6. Курило Т. В. Становлення і розвиток законодавства про охорону культурної спадщини в Україні: історико-правове дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень» / Тетяна Вячеславівна Курило. – К., 2003. – 18 с.

7. Ландшафтне планування в Україні / Л. Г. Руденко, Є. О. Маруняк, О. Г. Голубцов [та інші]; під ред. Л. Г. Руденка. – К. : Реферат, 2014. – 144 с.

8. Лисицкий А. В. Культурное наследие как ресурс устойчивого развития : дис. ... канд. культурологии : спец. 24.00.01 «Теория и история культуры» / Лисицкий Андрей Викторович. – М., 2004. – 151 с.

9. Мазуров Ю. Л. Природное и культурное наследие как фактор развития природопользования: вопросы методологии и практики управления : автореф. дис. ... докт. геогр. наук : спец. 25.00.24 «Экономическая, социальная и политическая география» / Юрий Львович Мазуров. – М., 2006. – 48 с.

10. Пам'ятки діячам науки та культури національних меншин України : Каталог-довідник / В. О. Горбик [та ін.]. – К. : Головна спец. ред. літ-ри мовами нац. меншин України, 1998. – 189 с.

11. Пам'ятки історії та культури України. Каталог-довідник пам'яток історії та культури України: м. Київ / [Горбик В. О. та ін. ; ред. кол.: Денисенко Г. Г. та ін.]. – 2010. – 277 с.

12. Підлісецька І. О. Картографічне моделювання історико-культурної спадщини України : автореф. дис. ... канд. геогр. наук : спец. 11.00.12 «Географічна картографія» / Ірина Олександрівна Підлісецька. – К., 2012. – 20 с.

13. Піскун В. М. Проблеми охорони та використання культурної спадщини в Україні (середина 70-х – початок 90-х років ХХ ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / Валентина Миколаївна Піскун. – К., 1995. – 26 с.

14. *Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення*

1. Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини ЮНЕСКО: міжнар. док. від 16.11.1972 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_089.

2. Офіційний сайт ЮНЕСКО. – Режим доступу: <http://whc.unesco.org>.

3. Українські пам'ятки, що входять до світової спадщини ЮНЕСКО. – Режим доступу: http://24tv.ua/7_ukrayinskih_pamyatok_vhodyat_do_svitovoyi_spadshhini_yunesko_n573670.